Komisijos sprendimo santrauka

2015 m. gruodžio 10 d.

dėl procedūros pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 102 straipsnį

(Byla AT.39767 – BEH Electricity)

(pranešta dokumentu Nr. C(2015) 8860)

(Tekstas autentiškas tik anglų kalba)

(2016/C 334/06)

2015 m. gruodžio 10 d. Komisija priėmė sprendimą dėl procedūros pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 102 straipsnį. Pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2003 ([1]) 30 straipsnio nuostatas Komisija skelbia šalių pavadinimus ir pagrindinį sprendimo turinį, įskaitant skirtas baudas, atsižvelgdama į teisėtą įmonių interesą saugoti savo verslo paslaptis.

1. **Įvadas**

(1) Byla yra susijusi su teritoriniais perpardavimo apribojimais, kurie yra įtraukti į įmonės „Bulgarian Energy Holding EAD“ (toliau – BEH) visiškai nuosavybės teise valdomų patronuojamųjų bendrovių „Natsionalna Elektricheska Kompania EAD“ (toliau – NEK), „TPP Maritsa East 2 EAD“ (toliau – TPP Maritsa East 2) ir „NPP Kozloduy EAD“ (toliau – NPP Kozloduy) (toliau kartu – įmonės BEH patronuojamosios bendrovės) sutartis dėl energijos pardavimo Bulgarijos didmeninės elektros energijos tiekimo laisvai suderėtomis kainomis rinkoje.

2. **Procedūra**

(2) 2012 m. lapkričio 27 d. Komisija pradėjo procedūrą siekdama priimti sprendimą pagal Reglamento (EB) Nr. 1/2003 III skyrių, o 2014 m. rugpjūčio 12 d. priėmė prieštaravimo pareiškimą, kuriame išdėstytos Komisijos nustatytos preliminarios konkurencijos problemos; šios problemos yra susijusios su teritoriniais elektros perpardavimo apribojimais, kurie yra įtraukti į įmonės BEH patronuojamųjų bendrovių sutartis su trečiosiomis šalimis. Prieštaravimo pareiškimas – tai Reglamento (EB) Nr. 1/2003 9 straipsnio 1 dalyje nurodytas išankstinis vertinimas. Apie šį vertinimą įmonei BEH buvo pranešta 2014 m. rugpjūčio 14 d. raštu.

(3) 2014 m. lapkričio 25 d. įmonė BEH pateikė atsakymą į prieštaravimo pareiškimą. 2015 m. sausio 16 d. surengtas žodinis bylos nagrinėjimas.

(4) Siekdama išspręsti Komisijos nurodytas problemas, 2015 m. gegužės 15 d. įmonė BEH pasiūlė prisiimti įsipareigojimus (toliau – pirminiai įsipareigojimai).

(5) 2015 m. birželio 19 d. *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ([2]) pagal Reglamento (EB) Nr. 1/2003 27 straipsnio 4 dalį paskelbtas pranešimas, kuriame pateikta bylos ir pirminių įsipareigojimų santrauka, o suinteresuotųjų trečiųjų šalių paprašyta per vieną mėnesį nuo jo paskelbimo dienos pateikti savo pastabas dėl įsipareigojimų.

(6) 2015 m. rugsėjo 8 d. Komisija pranešė įmonei BEH apie pastabas, gautas iš suinteresuotųjų trečiųjų šalių po pranešimo paskelbimo. 2015 m spalio 16 d. įmonė BEH pasiūlė patikslintus įsipareigojimus (toliau – galutiniai įsipareigojimai).

(7) 2015 m. lapkričio 30 d. konsultuotasi su Konkurenciją ribojančios veiklos ir dominavimo patariamuoju komitetu. 2015 m. gruodžio 2 d. bylas nagrinėjantis pareigūnas pateikė galutinę ataskaitą.

3. **Išankstiniame vertinime nurodytos problemos**

(8) Remiantis išankstiniu vertinimu, atitinkama produktų rinka laikoma didmeninės elektros energijos tiekimo laisvai suderėtomis kainomis rinka. Be to, Komisija preliminariai laikėsi nuomonės, kad ši didmeninės elektros energijos tiekimo laisvai suderėtomis kainomis rinka yra nacionalinio masto. Įvertinus elektros energijos tiekimo laisvai suderėtomis kainomis dalį, atsižvelgiant į įmonės BEH patronuojamųjų bendrovių pardavimų mastą ir į tai, kad jokie kiti gamintojai arba importas nedaro didelio konkurencinio spaudimo, išankstiniu Komisijos vertinimu įmonė BEH užima dominuojančią padėtį Bulgarijos didmeninės elektros energijos tiekimo laisvai suderėtomis kainomis rinkoje.

(9) Remiantis išankstiniu vertinimu, į savo patronuojamųjų bendrovių sutartis dėl didmeninio elektros energijos tiekimo laisvai suderėtomis kainomis kitiems nei galutiniai vartotojai subjektams įtraukdama paskirties vietos sąlygas, įmonė BEH piktnaudžiavo dominuojančia padėtimi Bulgarijos laisvo didmeninės elektros energijos tiekimo rinkoje, o tai prieštarauja Sutarties 102 straipsniui.

([1]) OL L 1, 2003 1 4, p. 1.

([2]) Komisijos pranešimas, skelbiamas pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2003 27 straipsnio 4 dalį byloje „AT.39767 – BEH Electricity“ (OL C 202, 2015 6 19, p. 2).

(10) Komisijos nuomone, įmonė BEH nepateikė pakankamai įrodymų, kad jos veiksmai yra objektyviai pagrįsti arba kad jie yra būtini tam, kad padidėtų veiksmingumas, kuris, nepanaikindamas veiksmingos konkurencijos, neutralizuotų bet kokį tikėtiną jai žalingą poveikį.

(11) Komisijos išankstiniame vertinime prieita prie išvados, kad dėl įmonės BEH praktikos galėtų padidėti Bulgarijos ir kitų valstybių narių tarpusavio prekybos kliūtys, taigi būtų iškraipomas elektros energijos paskirstymas bendrojoje rinkoje ir neigiamai veikiamas elektros energijos rinkų likvidumas ir veiksmingumas.

4. **Įsipareigojimai ir rinkos tyrimas**

(12) Įmonė BEH nesutiko su Komisijos išankstiniu vertinimu. Nepaisant to, įmonė pasiūlė įsipareigojimus, kurių pagrindiniai elementai yra tokie:

a) padedant elektros energijos biržų veiklos ekspertinių žinių turinčiai nepriklausomai trečiajai šaliai, įmonė BEH Bulgarijoje įsteigs elektros energijos biržą;

b) įmonė BEH tieks bent jau nustatytus elektros energijos kiekius (kurie kiekvienais metais didės pagal kiekius, kuriais pirmaisiais veiklos metais tame regione prekiaus elektros energijos biržos) biržos kitos paros rinkai pagal likvidumą palaikančio subjekto susitarimus, kuriuos sudarys įmonė BEH, jos patronuojamosios bendrovės ir birža; tiekiamų kiekių modeliai keisis kas mėnesį, kas dieną ir kas valandą pagal Bulgarijos apkrovos profilio modelius;

c) įmonė BEH ir jos patronuojamosios bendrovės tieks šiuos kiekius biržos kitos paros rinkai didžiausia siūloma kaina, pagrįsta įmonės BEH patronuojamųjų bendrovių sąnaudomis;

d) iš pradžių įmonės BEH ir jos patronuojamųjų bendrovių tiekiami kiekiai bus tik valandiniai produktai; nuo antrųjų veiklos metų dalį produktų galima siūlyti kaip (3–24 valandų) produktų bloką;

e) per šešis mėnesius nuo oficialaus Komisijos sprendimo paskelbimo įmonė BEH perleis nuosavybės teises į elektros energijos biržą ir jos kapitalą perduos Bulgarijos valstybei, kurios teises įgyvendins Finansų ministerija.

(13) Įsipareigojimai prisiimami penkerių metų laikotarpiui nuo elektros energijos biržos veiklos pradžios, kuris pradedamas skaičiuoti sprendimo dėl įsipareigojimų paskelbimo dieną. Įmonė BEH taip pat paskirs patikėtinį, kuris stebės, kaip ji vykdo įsipareigojimus.

(14) Be to, įmonė BEH ir jos patronuojamosios bendrovės nebeįtrauks ir nebandys įtraukti paskirties vietos sąlygų arba kitų lygiavertį poveikį turinčių priemonių į dvišales elektros energijos tiekimo sutartis.

(15) Pastabos, gautos dėl rinkos tyrimo pagal Reglamento (EB) Nr. 1/2003 27 straipsnio 4 dalį, privertė suabejoti pakankamo kitos paros rinkos likvidumo garantijomis. Siekdama atsižvelgti į rinkos tyrimo rezultatus, įmonė BEH pasiūlė įsipareigoti elektros energijos biržos kitos paros rinkai tiekti tiktai valandinius produktus ir užtikrinti, kad trečiosios šalys galės įsigyti pakankamus įmonės BEH ir jos patronuojamųjų bendrovių kitos paros rinkai tiekiamus kiekius.

(16) Įmonė BEH vėliau padarė pirminių įsipareigojimų pakeitimų ir 2015 m. spalio 16 d. pateikė patikslintą pasiūlymą.

5. **Išvada**

(17) Komisija mano, kad įmonės BEH pasiūlyti galutiniai įsipareigojimai yra tinkami ir būtini siekiant išspręsti Komisijos išankstiniame vertinime nurodytas problemas. Atsižvelgdama į išankstiniame vertinime išdėstytas pastabas, įmonė BEH nepasiūlė mažiau varžančių įsipareigojimų, kuriais būtų galima tinkamai išspręsti Komisijos nurodytas problemas.

(18) Komisija nustato, kad įmonės BEH pasiūlyti galutiniai įsipareigojimai siekiant išspręsti išankstiniame vertinime Komisijos nurodytas problemas yra privalomi.